

Zo komen ze* wel naar de academie

*kinderen zonder Vlaamse familienaam

'We staan open voor iedereen, maar ze komen niet.' Allicht hoor je die uitspraak niet voor het eerst. Hoe laat je kinderen zonder Vlaamse naam wel aan cultuur participeren? Met brede lokale netwerken en veel dialoog, zo blijkt. De straffe synergie tussen het Cultuurcentrum en de academie van Deurne wijst de weg.

12 kinderen klimmen iets voor 2 uur de trap naar de zolder van Cinema Rix op. Juf Annemie heeft een mix van muziek, woord en beeld in de aanbieding. Ze heeft boomwhackers bij. En een eenvoudig, bekend deuntje. Straks zal een tweede groep proeven van de verschillende kunst disciplines.

Dat Malika en Mo op deze zonnige woensdagnamiddag, wel de weg naar dit Kunstenbad vinden, is straf. Straf omdat ze in de wijk Kronenburg in Deurne wonen. Deze buurt kent een pak uitdagingen. Zo is 1 op 3 inwoners jonger dan 18. 84,9% van hen zijn indicatorleerlingen, wat erop duidt dat ze in een kwetsbaar gezin opgroeien. Amper 9% van de inwoners heeft een diploma hoger onderwijs. Ter vergelijking: voor de stad Antwerpen ligt dat cijfer op 22%.

De metamorfose van Cinema Rix

"Cinema Rix is de tweede locatie van het cultuurcentrum Deurne. Het focuste lange tijd op film, al was er meer mogelijk. Een gebrek aan financiën en mensen deed het dromen altijd snel stoppen", vertelt Filip Baeyens, cultuurcoördinator van het district Deurne. "Een fijne buurt creëren met, voor en door de bewoners, een aanbod voor de jonge populatie voorzien... Onze ambities en doelstellingen bleken fel overeen te komen met die van Wijkwerking op Maat van de stad Antwerpen. Met hun steun kreeg Cinema Rix een facelift. We zijn nu een open en warm ontmoetingscentrum. We faciliteren initiatieven uit de buurt en werken vraaggestuurd. Alleen op die manier kunnen we hier relevant zijn."

"Er zaten al enkele verenigingen in huis die we meer hebben uitgelicht. Zo biedt WISSAL huiswerkbegeleiding aan. In de schoolvakanties voorzien we voor hun doelpubliek nu een cultureel aanbod zoals een film of workshop. Er is Rechttop, een vereniging waar armen het woord nemen. Een hele vrijwilligersgroep is van daaruit doorgestroomd naar onze Barix. Ze helpen in de keuken en doen de bar. Dankzij hen kan je hier goedkoop iets eten. Kinderyoga, lessen aerobics voor vrouwen, omnisport voor kinderen: het kan hier allemaal. Ook de Gezinsbond huist hier, jongeren kunnen bij Baanbrekers hun cv laten nakijken, om de hoek heb je Samenlevingsopbouw..."

"Dat breed netwerkverband tussen districtsdiensden, stedelijke diensden en organisaties willen we nog versterken en uitbreiden omdat net dat drempels weghaalt. We schrijven samen een stedelijk verhaal waar iedereen welkom is," zegt Baeyens.

In deze nieuwe stedelijke realiteit slaagt de academie van Deurne erin om stilaan een weerspiegeling van de bevolking in de klassen te krijgen. Directeur Luc Vertommen: “In 2005 hadden we nog amper 443 leerlingen. We moesten onze visie radicaal omgooien. Nu hebben we er opnieuw 850.”

Luc haalt er zijn klaslijsten van het eerste jaar notenleer bij: 8 van de 30 leerlingen hebben een typisch Vlaamse naam. De rest weerspiegelt de halve wereldbol. “We wachten niet meer tot ze komen. We zoeken ze zelf op”, vat de directeur de nieuwe aanpak samen. Hoe gaat dat?

De academie gaat lokaal

Luc Vertommen: “Het district Deurne is groot. Met bijna 80 000 inwoners is het groter dan vele Vlaamse centrumsteden. Bovendien wordt het gebied doorsneden door de drukke Bisschoppenhoflaan, de Antwerpse ring en het Rivierenhof. Kinderen steken die grenzen niet zomaar over. Ze komen dus ook niet vanuit deze wijk naar onze hoofdschool. Daarom zijn we lokaal gegaan. Hier in Kronenburg werd Cinema Rix een tweede thuis.”

“In de toekomst willen we het liefst in alle 20 buurten van Deurne aanwezig zijn. Via wijkafdelingen of projecten in scholen. Dat kan alleen als we als volledige kunstencampus kunnen programmeren en ook twee instellingsnummers voor muziek, woord én beeld krijgen. In tegenstelling tot vele, kleinere Vlaamse steden kan dat in ons district nog niet.”

Netwerken en synergieën

De academie en het CC werkten al langer samen voor losse projecten. Toch is Cinema Rix, de tweede locatie van het CC, geen toevallige partner. Het is een open, warme en laagdrempelige ontmoetingsplaats van, voor en met de buurt. Heel veel plaatselijke verenigingen vinden er onderdak. Het Kunstenbad past er dus binnen een groter geheel van interculturele ontmoeting. Net dat haalt drempels weg (*zie inzet*).

Chantal Boes, coördinator en inspirator van het hele netwerk, schets hoe die synergie werkt: “Kinderen worden door hun ouders afgezet voor bijvoorbeeld de huiswerkbegeleiding. Wij maken de ouders intussen duidelijk dat het jongere broertje hier ook terecht kan voor het Kunstenbad en wijzen hen op de kinderfilm en de kinderyoga op woensdag. Of misschien heeft de mama zin in aerobics voor moslimvrouwen? Na anderhalf jaar begint dat vruchten af te werpen. De mond-aan-mond-reclame doet z’n werk. We staan op het punt de Kunstenbad-classes naar volgend schooljaar toe te verdubbelen.”

Stap op hen af en start de dialoog

Met een online inschrijvingstool en een blinkende brochure maak je hier het verschil niet. De docente van het DKO ging samen met Chantal aan de poort van de buurtschool reclame voor het Kunstenbad maken. Met een contrabas. “We gaven foldertjes en vertelden wat we gingen doen. Een vrijwilliger van het eerste uur kwam mee om eventueel te vertalen.”

De beleidsmedewerker van de academie, Hadewych Hernalsteen, kwam zes woensdagen op rij naar Cinema Rix, om mee te helpen bij het inschrijven. Ook financiële drempels werden weggenomen. “Het helpt echt als een gespreide betaling toelaat”, zegt Luc. “De academie Deurne prefinanciert een deel van het inschrijvingsgeld met eigen werkingsmiddelen. Dat is een risico, maar liever dat dan dat kinderen niet komen.” Werkingsmiddelen komen van wijkwerking op maat voor de financiering van kinderen die niet kunnen betalen.

En als het groepje toch eens naar de academie zelf moet voor het eindfeest? “Dan spreken we hier af en bellen we bij iedereen aan die niet opdaagt. Zo kunnen we in groep vertrekken en gaat iedereen ook effectief mee.”

Zorg voor een kader

Een domeinoverschrijdende initiatie op locatie zoals het Kunstenbad is maar mogelijk dankzij het nieuwe DKO-decreet. Dat kader is belangrijk voor de leraar die dit wil doen. Die heeft een lokaal, materiaal en ondersteuning nodig. “Er is ook veel vraag in deze wijk om iets gelijkaardigs voor volwassenen te organiseren. Dat kan helaas niet omdat daarvoor de structuren nog ontbreken.”

